

ÖZET: Üniversitede görev yapan memurlar ile öğretim elemanlarının aynı Üniversitede yahut başka bir üniversitede münhal bulunan öğretim elemanı kadrolarına 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 76 ncı veya 74 üncü maddesi çerçevesinde naklen atanıp atanmayacağı hususunda. (28.03.2019-2278)

Üniversitenizde görev yapan memurlar ile öğretim elemanlarının Üniversitenizde yahut başka bir üniversitede münhal bulunan öğretim elemanı kadrolarına 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 76 ncı veya 74 üncü maddesi çerçevesinde naklen atanıp atanmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 14/07/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "*Memurların bir kurumdan diğerine nakilleri*" başlıklı 74 üncü maddesinde;

"Memurların bu Kanuna tabi kurumlar arasında, kurumların muvafakatı ile kazanılmış hak dereceleri üzerinden veya 68 inci maddedeki esaslar çerçevesinde derece yükselmesi suretiyle, buldukları sınıftan veya öğrenim durumları itibariyle girebilecekleri sınıftan, bir kadroya nakilleri mümkündür. Kazanılmış hak derecelerinin altındaki derecelere atanabilmeleri için ise atanacakları kadro derecesi ile kazanılmış hak dereceleri arasındaki farkın 3 dereceden çok olmaması ve memurların isteği de şarttır.

...

13/12/1960 tarihli ve 160 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamına giren kurumlarla bu Kanuna tabi kurumlar arasındaki nakillerde de yukarıdaki hükümler uygulanır. Aynı kanunun 4 üncü maddesi kapsamına giren kurumlarda çalışıp 657 sayılı Kanuna tabi olmayan personelden, hizmete giriş dereceleri 36 ncı madde ile tespit edilen giriş derecelerinin üzerinde olanların ilk ilerleme ve yükselmeleri için kanuni bekleme sürelerine yukarıda yazılı dereceler arasındaki sürelerle tekabül eden süre kadar ilave edilir." hükmü bulunmaktadır.

Bu minvalde, 29/11/1984 tarih ve 243 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 55 inci maddesi uyarınca; 13/12/1960 tarih ve 160 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine yapılan atıflar, 08/06/1984 tarihli ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ilgili maddesine yapılmış sayılmaktadır. Bu bakımdan bu maddede zikredilen 4 üncü madde, 217 sayılı KHK'nın 2 ncı maddesi olarak dikkate alınmalıdır. **Mezkur 74 üncü madde;** 657 sayılı Kanuna tabi kurumların memur kadrolarında çalışanlar ile diğer personel kanunlarına tabi kadrolu olarak görev yapan personelin, 657 sayılı Kanuna tabi memur kadrolarına naklen atanmalarını düzenlemekte olup; **söz konusu maddede, devlet memurlarının diğer personel kanunlarına tabi kadrolara naklen atanabileceklerine ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır.**

Öte yandan, 657 sayılı Kanunun "*Memurların kurumlarınca görevlerinin ve yerlerinin değiştirilmesi*" başlıklı **76 ncı maddesinde** ise; "*Kurumlar, görev ve unvan eşitliği gözetmeden kazanılmış hak aylık dereceleriyle memurları buldukları kadro derecelerine eşit veya 68 inci maddedeki esaslar çerçevesinde daha üst, kurum içinde aynı veya başka yerlerdeki diğer kadrolara naklen atayabilirler.*

Memurlar istekleri ile, kurumlarında kazanılmış hak derecelerinin en çok üç derece altında aynı veya başka yerlerdeki kadrolara atanabilirler.

Aşağı maddede dereceye atananların 68 inci yazılı süre kaydı aranmaksızın eski derecelerine tekrar atanmaları mümkündür. ... " hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda, mezkur madde ile devlet memurlarının istihdam edildikleri kurum içinde yerine getirdikleri görevlerin ve görev yaptıkları birimlerin değiştirilmesine ilişkin usuller

düzenlenmekte olup; **söz konusu maddede, devlet memurlarının diğer personel kanunlarına tabi kadrolara naklen atanabileceklerine ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır.**

04/11/1987 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3 üncü maddesinin (l) ve (m) bentleri uyarınca; "öğretim elemanı" kavramı yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyeleri, öğretim görevlileri ve araştırma görevlilerini ifade etmek için kullanılmakta ve "öğretim üyeleri" de profesör, doçent ve doktor öğretim üyelerinden oluşmaktadır.

Mezkur Kanunun 23 üncü maddesinde "doktor öğretim üyesi", 24 üncü maddesinde "doçent" ve 25 inci maddesinde ise "profesör" olarak atanmak için uygulanan prosedür düzenlenmektedir. Genel itibarıyla, söz konusu kadrolara atama usulünün yükseköğretim kurumlarında boş kadro bulunması halinde rektörlük tarafından ilana çıkılması ve adayların gerekli kriterleri taşıyıp taşımadığının mevzuat ile yetki verilen birimler tarafından değerlendirilmesi suretiyle gerçekleştirildiği görülmektedir.

Diğer taraftan, 09/11/2018 tarihli ve 30590 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav ile Giriş Sınavlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile öğretim üyesi dışındaki öğretim elemanı kadrolarına yapılacak atamalarda uygulanacak merkezi sınav ve giriş sınavlarına ilişkin usul ve esaslarla bu sınavlara girecek adaylarda aranacak şartlar belirlenmekte ve sınavlarda başarılı olan adayların atamalarının yürürlükteki mevzuata göre yapılacağı belirtilmektedir.

Görüldüğü üzere; öğretim elemanlarının farklı bir üniversitede görev yapmak istemeleri halinde, geçiş yapmak istedikleri üniversite tarafından yapılan kadro ilanlarını takip etmeleri, kadro ilanı yapıldıktan sonra ilan edilen kadronun şartlarının taşıyor olmaları halinde başvuru yapmaları ve mevzuat gereği yapılması zorunlu olan sınav ve jüri değerlendirmelerinden geçerek atanmaya hak kazanmaları gerekmektedir. Bahsi geçen usul haricinde, öğretim elemanlarının farklı bir üniversiteye naklen atanması mümkün olmamaktadır.

Bu itibarla, 657 sayılı Kanunun 74 üncü ve 76 ncı maddelerinde **memurların** kurumlar arası ve kurum içi nakilleri düzenlendiğinden; 2914 Yükseköğretim Personel Kanunu ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu hükümlerine tabi olan öğretim elemanlarının hali hazırda görev yaptıkları üniversite içinde yahut farklı bir üniversitede münhal bulunan öğretim elemanı kadrolarına söz konusu hükümler çerçevesinde naklen atanmasının söz konusu olmadığı açıktır.

Diğer taraftan, 657 sayılı Kanunun "*Güvenlik*" başlıklı 18 inci maddesinde; "*Kanunlarda yazılı haller dışında Devlet memurunun memurluğuna son verilmez, aylık ve başka hakları elinden alınmaz.*" denilmekte ve 98 inci maddesinde ise memurluğu sona erdiren haller sayılmaktadır. Mezkur maddede sayılan haller dışında memurluğun sona ermesi söz konusu olmadığından; kişinin farklı bir statüde istihdam edilebilmesi için memurluk statüsünün sona ermesi gerekmektedir.

Bu çerçevede, memurluğu sona erdiren hallerden biri olan "*Çekilme*" anılan Kanunun 94 üncü maddesinde; "*Devlet memuru bağlı olduğu kuruma yazılı olarak müracaat etmek suretiyle memurluktan çekilme isteğinde bulunabilir. Mezuniyetsiz veya kurumlarınca kabul edilen mazereti olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz 10 gün devam etmesi halinde, yazılı müracaat şartı aranmaksızın, çekilme isteğinde bulunmuş sayılır. ...*" şeklinde düzenlenmiştir.

Farklı bir personel kanununa tabi bir kurumda ve farklı bir statüde görev kabul edenlerin yeni görevlerine atanmalarının 657 sayılı Kanunun 74 üncü ve 76 ncı maddelerinde sözü edilen anlamda "nakil" olarak kabul edilmesinin mümkün bulunmadığı görülmekte olup; memurların, başka bir statüye geçebilmeleri için istihdam edildikleri memurluk statülerinin sona ermesi gerekmekte, ancak istifa etmeleri halinde öğretim elemanı kadrolarına atanmaları mümkün olmaktadır.

Yukarıdaki hüküm ve açıklamalar çerçevesinde;

1- Kamu kurum ve kuruluşlarında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak görev yapan personelin, Üniversitenizde münhal bulunan 2914 sayılı Kanuna tabi öğretim elemanı kadrolarına naklen atanmasının mümkün olmadığı, ancak memuriyet statüsünden ayrılmak suretiyle atanabileceği,

2- Üniversitenizde, 657 sayılı Kanuna tabi olarak görev yapan personelin, öğretim elemanı kadrolarına, 2914 ve 2547 sayılı Kanunlarda belirtilen usule uygun olarak atanabileceği; 657 sayılı Kanunun 76 ncı maddesi uyarınca kurum içi naklen atanmasının mümkün bulunmadığı,

3- Öğretim elemanı kadrolarında görev yapan personelin, hali hazırda görev yaptığı üniversite yahut farklı bir üniversiteye, 2914 ve 2547 sayılı Kanunlarda belirtilen usule uyularak istihdam edilebileceği; 657 sayılı Kanunun 76 ncı veya 74 üncü maddesi çerçevesinde naklen atanamayacağı,

mütalaa edilmektedir.

